

Afwegingskader terrassen

Auteur: Jitske van Dijk

Afdeling: Team Planontwikkeling & RO Juridisch

Datum: april 2018

Corsanummer: T18.13284

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doel en Reikwijdte	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Nieuwe kaders.....	4
2.1	Locatiekeuze	4
2.2	Verkeer en parkeren	8
2.3	Relatie met vaste standplaatsen, de markt en inrichting van de openbare ruimte.....	8
2.4	Bouwwerken (schermen, parasols en overkappingen)	9
2.5	Meubilair en overige voorzieningen op een terras	9
2.6	Openings- en terrastijden	9
2.7	Aansluiting overige regelgeving	9
3	Inpassingskader.....	11
3.1	Locatie en afmetingen.....	11
3.2	Nadere locatie terras	11
3.3	Bouwwerken (schermen, parasols en overkappingen)	12
	Bijlage 1 Definities.....	13
	Bijlage 2 Geluidhinder	14
	Bijlage 3 Wet en regelgeving en bestaande kaders	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor een krachtige centrumfunctie is een goed voorzieningenniveau essentieel. Binnen dat voorzieningenniveau neemt horeca met bijbehorende terrassen een belangrijke plaats in. Terrassen vormen een belangrijk en gezichtsbepalend onderdeel van de uitstraling van een centrumgebied en dragen bij aan de sfeer. Tijdens de burgerparticipatie van de ruimtelijk economische visie 'Horeca in Lansingerland' is een wens voor meer terrassen naar voren gekomen.

Daarnaast zijn de afgelopen jaren nieuwe voorzieningen gerealiseerd in het centrum van Berkel en Rodenrijs en zijn de aankomende jaren vooral rondom de Westersingel uitbreiding van horeca en terrassen voorzien.

De gemeente heeft de ambitie om met flexibiliteit en maatwerk meer terrassen mogelijk te maken. Het is daarom wenselijk het terrassenbeleid te herzien.

1.2 Doel en Reikwijdte

Het uitgangspunt is dat meer terrassen in de centrumgebieden mogelijk zijn.

Rondom terrassen spelen verschillende belangen een rol, waaronder die van ondernemers, bezoekers en centrubewoners. Deze belangen kunnen strijdig zijn.

Het doel van deze notitie is om een afwegingskader te bieden om te kunnen bepalen of een terras op een locatie mogelijk is en onder welke voorwaarden.

Er vinden steeds meer mengvormen van detailhandel, dienstverlening en horeca plaats het zogenaamde blurring. Ook daarbij ontstaat de wens van een terras. Het afwegingskader is daarom ook van toepassing op detailhandel met horeca-activiteiten al dan niet als een nevenfunctie. Vanuit de Drank en Horecawet is een combinatie van horeca en detailhandel waar ook alcohol geschonken of verkocht wordt, het blurring (nog) niet toegestaan.

Dit afwegingskader is alleen van toepassing op de centrumgebieden en Westpolder/Bolwerk. Het is niet van toepassing op situaties zoals:

- evenementen;
- inpandige situaties bij horecagelegenheden;
- ondergeschikte horeca bij (paracommerciële) instellingen zoals sportkantines;
- theetuinen;
- terrassen bij horecavoorzieningen buiten het centrum zoals in de recreatie- en groengebieden en in woonwijken.

Dit zijn dusdanig specifieke situaties waarbij deels andere belangen een rol spelen dan in het centrumgebied. Voor deze gebieden zal per locatie een aparte afweging gemaakt moeten worden.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 vormt het nieuwe beleidskader. In dit hoofdstuk wordt onderbouwd waar horecavoorzieningen zijn toegestaan en onder welke voorwaarden.

In hoofdstuk 3 is het beleidskader uit hoofdstuk 2 uitgewerkt in een inpassingskader. Bij verzoeken voor een terras kan op basis hiervan bekeken worden hoe die ingepast kan worden. In de bijlagen zijn de bestaande uitgangspunten en kaders weergegeven, de gehanteerde definities en een uitgebreidere beschrijving van de wet- en regelgeving.

2 Nieuwe kaders

Zoals in de inleiding al staat is er behoefte om het terrassenbeleid te herzien. Het gaat er daarbij om waar terrassen mogelijk zijn en hoe ze ingepast kunnen worden. In dit hoofdstuk wordt het kader beleidsmatig onderbouwd. In het volgende hoofdstuk is dit kader uitgewerkt in een inpassingskader.

In eerste instantie wordt aangegeven waar vanuit beleidsmatige overweging een terras mogelijk is. Het uitgangspunt daarbij is dat de centra verlevendigd worden met terrassen en er meer ruimte komt voor terrassen.

Vervolgens zal op basis van een goede ruimtelijke ordening bekeken worden in hoeverre een terras zich verhoudt met de overige functies en dan met name met wonen. We houden er daarbij rekening mee dat bij een levendig centrumgebied andere waarden gelden dan in een rustige woonwijk.

Als een ondernemer op een bepaalde locatie een terras wil vestigen gaan we bekijken hoe we die kunnen inpassen.

De volgende aspecten zijn daarbij van belang:

- Locatiekeuze
- Geluid
- Verkeer en parkeren en toegankelijkheid
- Relatie met vaste standplaatsen, de markt en inrichting van de openbare ruimte
- Bouwwerken (schermen, parasols en overkappingen)
- Meubilair en overige voorzieningen op een terras
- Openings- en terrastijden
- Aansluiting overige regelgeving

2.1 Locatiekeuze

Hieronder is aangegeven waar terrassen wenselijk zijn. Daarnaast zal er op basis van diverse aspecten bekeken worden hoe het terras ingepast kan worden.

Lansingerland wil levendige centra. Om de centra goed te laten functioneren is het wel van belang dat deze compact blijven. In de horecavisie is daarom aangegeven waar horecavestigingen wenselijk zijn. Dit zijn ook de gebieden waar de terrassen primair wenselijk zijn.

Omdat de feitelijke situatie deels gewijzigd is/wordt en er gebleken is dat de huidige regeling niet overal voldoet zijn de locaties voor terrassen in de centrumgebieden opnieuw bekeken.

Daarbij zijn de kaarten zoals opgenomen in de nota 'Horeca in Lansingerland' als uitgangspunt genomen. Op grond daarvan zijn de volgende kaarten ontstaan.

☐ Terras toegestaan

Kaart Bergschenhoek

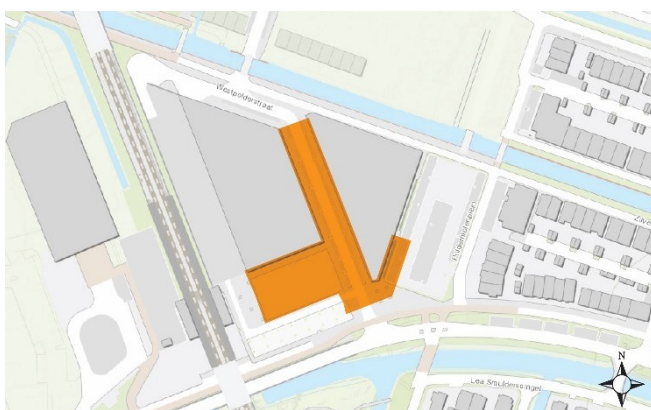
 Terras toegestaan

Kaart Berkel en Rodenrijs

Terras toegestaan

Kaart Bleiswijk

Terras toegestaan

Kaart Westpolder Bolwerk

Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen eilandterrassen en gevelterrassen. In principe is bij elke horecavoorziening en detailhandel met (ondergeschikte) horeca een terras toegestaan.

Er zal wel gezamenlijk met de horeca ondernemer gekeken worden hoe het terras ingepast kan worden. Daarbij wordt onder andere gekeken naar ruimte voor voetgangers, fietsers en hulpdiensten. Daarnaast zal er ook gekeken worden naar totale inrichting van het openbare gebied.

Er zal altijd een minimale vrije doorgang van 1,5 m moeten blijven voor voetgangers en rolstoelers en er moet voldoende ruimte zijn voor hulpdiensten (3,5 m). Daarnaast moet het mogelijk zijn dat bij een tegenoverliggend pand een terras mogelijk is.

Terras in centrumpassage

Standplaatsen

Ook bij standplaatsen bestaat soms de behoefte aan het kunnen plaatsen van tafeltjes en stoeltjes. Het zal om niet meer dan een paar (sta) tafeltjes en/of stoeltjes gaan. Deze mogen voor de verkoopwagen staan en de oppervlakte voor het terrasgedeelte mag de omvang hebben van de verkoopwagen zelf.

Geluidhinder

Naast de gezelligheid die terrassen brengen kunnen terrassen ook overlast voor de bewoners geven. Met name het stemgeluid kan overlast veroorzaken.

Verwarmd en/of overdekt terras (Activiteitenbesluit)

Verwarmde en/of overdekte terrassen vallen onder het Activiteitenbesluit. Deze terrassen moeten voldoen aan de normen die daarin zijn opgenomen (zie de bijlage).

Onoverdekte en onverwarmde terrassen

Voor terrassen die niet overdekt en niet verwarmd zijn heeft de gemeente een eenvoudig rekenmodel laten opstellen. Op grond van dit rekenmodel is een inschatting te maken van de te verwachten overlast voor de woningen. Bij het inpassen van een terras zal met behulp van dit rekenmodel bekeken worden welke omvang het terras kan krijgen en wat een geschikte locatie is.

Normen

Bij het akoestisch afwegingskader zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- In centra bestaat een ander woon- en leefklimaat dan in rustige woonwijken en buitengebieden.
- Er is aansluiting gezocht bij de tijdvakken die in het Activiteitenbesluit worden gehanteerd voor verwarmde en/of overdekte terrassen.

Eén en ander leidt tot de volgende maximaal wenselijke geluidsbelasting van de gezamenlijke terrassen op de gevel van woningen. De uitgangspunten zijn in de volgende tabel op een rij

gezet, zowel die van het Activiteitenbesluit (blauw) als die op basis van dit afwegingskader (groen). In de bijlage is het rekenmodel nader uitgewerkt.

Tabel 1 Overzicht normen voor terrassen

	Overdekt/verwarmd terras (Activiteitenbesluit)	Cumulatie (alle terrassen gezamenlijk) Afwegingskader terrassen
Dag (7-19 uur)	50 dB(A)	< 60 dB(A)
Avond (19-23 uur)	45 dB(A)	< 55 dB(A)
Nacht (23-7 uur)	40 dB(A)	< 50 dB(A)

Maatwerk

Voldoet een bepaalde situatie op basis van het rekenmodel niet aan de bovengenoemde normen, dan wordt samen met de ondernemer gekeken of het terras verkleind of verplaatst kan worden om te voldoen aan de uitgangspunten. De ondernemer kan ook een specifiek akoestisch onderzoek laten uitvoeren om de akoestische situatie nauwkeuriger in beeld te brengen en de locatie voor het terras beter te kunnen bepalen.

Geluidluwe gevel

Er zijn situaties denkbaar waarbij sprake is van geluidbelasting op meerdere gevels van één woning. Het is onwenselijk dat alle buitengevels van één woning belast zijn met meer dan 50 dB(A). Dit kan ook door bijvoorbeeld verkeersgeluid komen. Om tot een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te komen is daarom als inpassingscriterium opgenomen dat elke woning altijd minimaal één geluidluwe gevel heeft. Een gevel is geluidluw als de geluidbelasting niet hoger is dan 50 dB(A).

2.2 Verkeer en parkeren

Het terras wordt gezien als ondergeschikt aan de horeca, waarbij ervan wordt uitgegaan dat indien mensen op het terras zitten de ruimte in de horecagelegenheid zelf minder bezet is. Voor terrassen hoeft dan ook geen extra parkeerplaatsen gerealiseerd te worden.

Als een terras is voorzien op huidige parkeerplaatsen, dan moeten deze parkeerplaatsen wel gecompenseerd worden.

2.3 Relatie met vaste standplaatsen, de markt en inrichting van de openbare ruimte

Terrassen zijn niet de enige functie die in het openbaar gebied een plek hebben. Denk ook aan standplaatsen, de markt, parkeren en bankjes. Deze functies kunnen naast elkaar bestaan.

In het centrum van Berkel en Rodenrijs is de markt op woensdag aanwezig op de Kerk singel en de Kerkstraat. Daarnaast zijn er op andere dagen standplaatsen op het plein nabij café 't Vierkantje. In Bleiswijk, Bergschenhoek en Westpolder/Bolwerk zijn alleen losse standplaatsen en is er geen markt. Bij het toestaan van een terras houden we rekening met de markt en standplaatsen.

Bij de inpassing van een terras zal rekening gehouden worden met straatmeubilair (bankjes en fietsklemmen e.d.) en overige voorzieningen in de openbare ruimte zoals parkeervakken. Het is niet wenselijk dat deze voorzieningen onderdeel van een terras worden. Er zal in overleg met verkeerskundige, stedenbouwkundige, Beheer en Onderhoud en Vergunningverlening en Handhaving gezocht worden naar een oplossing, dit kan bijvoorbeeld ook het verplaatsen van het straatmeubilair zijn.

2.4 Bouwwerken (schermen, parasols en overkappingen)

Het was niet toegestaan om schermen, parasols en plantenbakken te verankeren in de grond. Dit zijn bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen (bouwvergunning) vereist is. In de praktijk is wel behoefte aan deze voorzieningen.

Overkappingen (aan de gevel) zijn ook bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning aangevraagd moet worden.

De gemeente zal een vergunning voor deze voorzieningen verlenen onder de volgende voorwaarden:

- er mogen geen gevaarlijke situaties ontstaan;
- de markt en standplaatsen moeten gehandhaafd blijven;
- de zijkanen van de overkapping mogen niet dichtgezet worden;
- er moet voldaan worden aan veiligheidseisen, kwaliteitseisen en eisen ten aanzien van de vormgeving.

In het hoofdstuk inpassingskader staan de eisen nauwkeuriger omschreven.

2.5 Meubilair en overige voorzieningen op een terras

Naast de bouwwerken worden terrassen voorzien van **tafels**, **stoelen** en eventueel **parasols** en **plantenbakken** die niet verankerd zijn in de grond. Tafels, stoelen en parasols mogen alleen van hoogwaardig brandveilig materiaal zijn.

Zoals ook al in de Horecavisie staat dient het meubilair van een hoogwaardige beeldkwaliteit te zijn. Daarnaast dient het aan de sluiten op de openbare inrichting en onderling afgestemd te zijn.

De gemeente gebruikt hiervoor geen dwingend juridisch instrument, maar vertrouwt erop dat de exploitanten ook baat hebben bij hoogwaardige beeldkwaliteit. Indien er zich excessen voordoen dan kan er op grond van de APV (het uiterlijk aanzien van de gemeente) alsnog opgetreden worden.

In de welstandsnota is opgenomen dat de **reclame**-uitingen aan redelijke eisen van welstand moeten voldoen. De gemeente vraagt hierover advies aan de welstandscommissie. Reclame-uitingen vallen onder het welstandsniveau van het gebied of object waarin of waaraan ze worden aangebracht. Een uitgebreidere beschrijving en de beoordelingscriteria zijn te vinden in de welstandsnota.

2.6 Openings- en terrastijden

In de 'Nadere regels terrassen 2012' is bepaald dat terrassen zijn toegestaan vanaf 9.00 uur tot en met 22.00 uur. In verband met de levendigheid in het centrum is het wenselijk dat de mogelijkheden verruimd worden. Het in gebruik mogen zijn van het terras wordt gekoppeld aan de openingstijden van de horecagelegenheid, dit is tot 1.00 uur.

Voor detailhandel gelden anderen openingstijden (zondag tot 19.00 uur en de overige dagen tot 22.00 uur).

2.7 Aansluiting overige regelgeving

In de voorgaande paragrafen zijn ruimtelijke kaders geïntroduceerd voor terrassen. In deze paragraaf passeren enkele andere inpassingsaspecten de revue.

Opslag van terrasmeubilair

Het al dan niet dagelijks opruimen van een terras laten we aan de ondernemers over. Indien er te veel overlast ontstaat kan dit op grond van art 2:47 (Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen) of art 2:10 van de APV (voorwerpen op de openbare weg) aangepakt worden.

Muziek

Versterkte muziek op een terras is, op grond van het Activiteitenbesluit en de APV niet toegestaan. Een gemeente kan in de APV zelf regels opnemen ten aanzien van onversterkte muziek. De gemeente Lansingerland heeft hiervoor geen specifieke regels opgenomen. Er is wel bepaald dat het verboden is handelingen te verrichten die geluidhinder voor omwonenden op de omgeving veroorzaken (art 4.7 APV overige geluidhinder).

Veiligheid en toegankelijkheid

Het is voor de veiligheid in het gebied voor iedereen van belang dat de bereikbaarheid voor hulpdiensten te allen tijde is gegarandeerd. Dit brengt eisen met zich mee voor de situering van terrassen in het openbaar gebied.

Precariobelasting

In 2013 is op basis van de Evaluatie precario terrassen (T13.00958) besloten geen precariobelasting te heffen voor terrassen. Terrassen willen we stimuleren in de centra omdat die levendigheid brengen en daarmee iets toevoegen aan de centrumgebieden. Er wordt geen reden gezien om precariobelasting voor terrassen in te voeren.

3 Inpassingskader

Hieronder volgen de criteria waaraan verzoeken tot het innemen van een terras beoordeeld worden. In eerste instantie gaat het om de locatie van het terras en vervolgens om de inrichting en voorwaarden waaronder een terras is toegestaan. Er is ook aangegeven welke vergunningen e.d. eventueel nodig zijn.

3.1 Locatie en afmetingen

- Er is een terras toegestaan indien het ligt in een zone die in het bestemmingsplan is bestemd voor terras. In andere gevallen is een omgevingsvergunning nodig om af te wijken van het bestemmingsplan. Uitgangspunt is dat bij horecavoorzieningen in de centragebieden een terras mogelijk is. Er gelden wel enkele voorwaarden.
 - Op locaties die op de kaarten in hoofdstuk 3 zijn aangegeven met 'Terras Toegestaan'
 - Er moet altijd een minimale doorgang van 1,5 m voor voetgangers en mindervaliden overblijven en 3,5 m voor hulpdiensten. Terrassen mogen niet op een rijweg of een fietspad gesitueerd worden.
 - De geluidsbelasting voor omliggende woningen moet acceptabel zijn daarom worden de volgende richtwaarden aangehouden. De geluidsbelasting van de gezamenlijke terrassen voldoen aan de onderstaande normen op de omliggende woningen.

Dag (7-19 uur)	<60 dB(A)
Avond (19-23 uur)	<55 dB(A)
Nacht (23-7 uur)	<50 dB(A)

- Indien op basis van het rekenmodel niet aan de richtwaarden voldaan wordt zal met de aanvrager bekeken worden hoe het terras vormgegeven kan worden bijvoorbeeld door het terras te verkleinen of te verplaatsen. De ondernemer kan ook met een akoestisch onderzoek aantonen dat binnen de richtwaarden gebleven kan worden. Woningen dienen minimaal één geluidluwe gevel te hebben (< 50 dB(A)).
- Als onderdeel van een standplaatsvergunning mag een terras worden ingenomen indien deze niet groter is dan de omvang van de verkoopwagen. Verder gelden de voorwaarden zoals die voor de overige terrassen gelden (zoals ruimte voor voetgangers en hulpdiensten) ook voor deze terrassen.

3.2 Nadere locatie terras

In de Drank- en Horecaverunning en Exploitatievergunning of Terrasvergunning worden de locatie en de afmetingen van het terras opgenomen. Dit kan indien B&W op grond van de APV daar toestemming voor geeft (gaat over het innemen van een terras ogv art. 2:10 APV). Voor de exacte locatie en het gebruik zal getoetst worden aan de onderstaande voorwaarden:

- Bij een terras wordt de ligging afgestemd op de inrichting van de openbare ruimte. Dit wordt beoordeeld door de centrummanager in overleg met de stedenbouwkundige en Beheer en Onderhoud.
- Indien de plaatsing van een terras samenvalt met de locatie van de weekmarkt of standplaatsen, dan zal op die momenten het terras niet ingenomen kunnen worden.
- Indien op de terraslocatie straatmeubilair of overige voorzieningen zoals parkeervakken aanwezig zijn, dan zal door de centrummanagers in overleg met bijvoorbeeld verkeer, stedenbouw en Beheer en Onderhoud het terras zo gesitueerd worden dat deze voorziening bruikbaar blijven zonder onderdeel uit te maken van het terras. Er kan in overleg met verkeer, stedenbouw, Beheer en Onderhoud en/of Vergunningverlening en Handhaving gezocht worden naar een oplossing.

- Indien onder een terras kabels, leidingen of riolen liggen dan moet het mogelijk blijven daaraan de noodzakelijke werkzaamheden te verrichten. Het kan dan nodig zijn dat eventueel aanwezige vlonders, windschermen e.d. verwijderd moeten worden. Dit is dan het risico van de horecaondernemer en ook de eventuele kosten komen voor rekening van de ondernemer.

3.3 Bouwwerken (schermen, parasols en overkappingen)

Vaste schermen, parasols en plantenbakken die in de grond staan en overkappingen zijn bouwwerken. Hiervoor moet een ondernemer een Omgevingsvergunning bouwen (op grond van de WABO) aanvragen. De vergunning wordt verleend op basis van de onderstaande voorwaarden:

- een terrasscherm mag maximaal 1,5 m zijn en zo veel mogelijk uit doorzichtig materiaal
- parasols mogen in uitgeklapte situatie de grens van het terras niet overschrijden
- parasols moeten na sluitingstijd ingeklapt worden
- parasols hebben één paal en één kap
- een overkapping mag niet dicht gezet worden met wanden (het wordt dan een gebouw)
- een bouwwerk (scherm of parasol) kan niet op de locaties van de markt of vaste standplaatsen worden opgericht tenzij het bouwwerk te verwijderen is op een marktdag of een dag dat de standplaats in gebruik is
- de schermen, parasols en overkappingen moeten van een hoogwaardige kwaliteit zijn
- de schermen, parasols en overkappingen moeten zoveel mogelijk gelijkvormig zijn, ook ten aanzien van aangrenzende terrassen
- er worden eisen aan de (verkeers) veiligheid, bereikbaarheid voor hulpdiensten en buurpanden gesteld
- ook als een scherm of parasol verwijderd is mag er geen onveilige situatie ontstaan.

Voorwaarden voor het in gebruik hebben

Bij het in gebruik nemen van een terras moet verder aan onderstaande voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden maken onderdeel uit van de exploitatievergunning of vergunning in het kader van de APV.

- Voor schermen en parasols die niet vast in de grond staan hoeft geen omgevingsvergunning aangevraagd te worden, maar daaraan worden wel dezelfde voorwaarden gesteld als hierboven.
- Voor plantenbakken gelden de volgende voorwaarden:
 - De bakken mogen niet verankerd zijn in de grond.
 - Ze moeten na sluitingstijd verwijderd worden.
- Vlonders zijn alleen toegestaan bij een terras op een talud of op eigen terrein.

Op basis van de APV zal een terrasvergunning afgegeven worden. Aan deze terrasvergunning kunnen voorwaarden verbonden worden. Naast de hierboven genoemde voorwaarden zullen er conform de huidige Nadere regels terrassen de voorwaarden ten aanzien van onderstaande onderwerpen (blijven) gelden:

- schoonhouden;
- hinder en overlast;
- regels indien het terras gelegen is boven kabels en leidingen;
- veiligheid en aansprakelijkheid;
- regels omtrent tijden van in gebruik mogen hebben van het terras;
- eisen met betrekking tot terrasmeubilair voor zover hierboven nog niet genoemd;

Bestaande terrassen die vergund zijn maar niet meer passen binnen de in dit hoofdstuk genoemde voorwaarden en regels kunnen op basis van de huidige vergunning blijven bestaan.

Bijlage 1 Definities

Het is belangrijk dat hetzelfde beeld bestaat er zijn daarom hieronder enkele definitiesopgenomen.

- **Terrassen:** een buiten de besloten ruimte van de inrichting liggend deel van een horecabedrijf waar sta- en zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijsen voor directe consumptie ter plaatse worden bereid en/of verstrekt of genuttigd.¹
- **Horecabedrijf:** restaurants, cafés, cafetaria, snackbars, discotheken, koffiehuisen alsmede aanverwante inrichtingen waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijsen voor directe consumptie worden verstrekt, en de bij dit bedrijf behorende terrassen en de andere aanhorigheden, met uitzondering van inrichtingen op staanplaatsen voor de ambulante handel.
- **Gevelterras:** een direct aan de gevel van het bijbehorende horecabedrijf gelegen terras. Een gevelterras mag niet breder zijn dan het bedrijf waartoe het hoort.
- **Eilandterras:** een los van de gevel gelegen terras, voor of in de directe nabijheid van het betreffende terras.
- **Terrasmeubilair:** hieronder wordt verstaan: stoelen, banken, tafels, parasols, terrasschermen, andere objecten, waaronder reclameborden, plantenbakken, en overige objecten die op het terras geplaatst zijn ten dienste van het terras en/of het overige veel van de openbare inrichting
- **Terrasseizoen:** de periode van 1 maart tot 1 november.

¹ Frank Joosten, 2011, Horeca Wetgeving in de praktijk, deel 2

Bijlage 2 Geluidhinder

De gemeente moet zelf toetsen hoe de mogelijkheid van terrassen zich verhoudt tot een goede ruimtelijke ordening. Het bepalende hinderaspect bij terrassen is geluid; stemgeluid om specifiek te zijn. Het (stem)geluid afkomstig van mensen die komen en gaan, valt daar niet onder. De focus van de geluidsbeoordeling ligt op het geluid veroorzaakt door het gebruik van het terras zelf.

Verwarmd en/of overdekt terras (Activiteitenbesluit)

Zoals eerder aangegeven voorziet het Activiteitenbesluit in normen voor het geluid dat afkomstig is van een verwarmd en/of overdekt terras en terrassen die zijn gelegen op of aan een binnenterrein. Daarover is meer te lezen in hoofdstuk 2:

De ondernemer is zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de normen van het Activiteitenbesluit; de gemeente beoordeelt de situatie niet vooraf. Als er klachten zijn, onderzoekt de gemeente (dit is uitbesteed aan de DCMR) of de ondernemer aan de normen voldoet. Omdat het Activiteitenbesluit al voor elk overdekt en/of verwarmd terras geluidsnormen oplegt, worden die in deze notitie niet verder behandeld.

Onoverdekte en onverwarmde terrassen

Een onoverdekt en onverwarmd terras dat niet gelegen is op of aan een binnenterrein valt niet onder de reikwijdte van het Activiteitenbesluit. De gemeente beoordeelt of een dergelijk terras in het kader van een goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar is.

Cumulatie

Voor de cumulatie van geluid bij meerdere terrassen (zowel onoverdekte/onverwarmde als overdekte/verwarmde), bestaan geen wettelijke regels. De gemeente is in het kader van de ruimtelijke besluitvorming verplicht te motiveren of voldaan kan worden aan een goede ruimtelijke ordening. De gemeente heeft daarin een mate van vrijheid. De centrale vraag is: leidt de beoogde situatie tot een onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden?

Voorliggend afwegingskader moet ervoor zorgen dat die vraag negatief wordt beantwoord. Dit kader geeft invulling aan de vrijheid die de gemeente heeft en zorgt ervoor dat duidelijk is hoe terrassen worden beoordeeld.

Normen

Het afwegen van de invloed op het woon- en leefklimaat (een goede ruimtelijke ordening) is aan de gemeente. Daarbij wordt de lokale situatie in acht genomen. Het betreft hier centrummilieus. In centra bestaat een ander woon- en leefklimaat dan in rustige woonwijken en buitengebieden. Volgens de 'Miedema-methode'² is een gecumuleerde geluidsbelasting van 55-59 dB(A) aan te merken als een matige milieukwaliteit. Dat wordt in den lande acceptabel geacht voor een centrumgebied en wordt bij deze van toepassing verklaard op de dorpscentra. Dit sluit ook aan bij de geluidstabel uit de brochure 'Bouwen op geluidbelaste locaties' van de (voormalige) Stadsregio Rotterdam die in de regio wordt toegepast.

Tabel 2 Classificering geluid Stadsregio Rotterdam

Totale geluidbelasting	Beoordeling akoestisch klimaat
< 45 dB	Zeer goed
45 - 49 dB	Goed
50 - 54 dB	Redelijk
55 - 59 dB	Matig

² 'Miedema-methode' is een benadering van de cumulatie van verschillende soorten geluid, gepresenteerd door NIPG-TNO in 1992.

60 - 64 dB	Slecht
65 - 69 dB	Zeer slecht
≥ 70 dB	Extreem slecht

In dit afwegingskader hanteren we, naast deze normen, ook tijdvakken. Voor de tijdvakken is aansluiting gezocht bij de tijdvakken die in het Activiteitenbesluit worden gehanteerd voor verwarmde en/of overdekte terrassen. Eén en ander leidt tot de volgende maximaal toelaatbare geluidsbelasting van cumulatie van terrassen op de gevel van woningen.

Tabel 3 Geluidsnormen onoverdekte/onverwarmde terrassen

Dag (7-19 uur)	<60 dB(A)
Avond (19-23 uur)	<55 dB(A)
Nacht (23-7 uur)	<50 dB(A)

Deze normen zijn soepeler dan die van ieder terras op zich dat onder de werking van het Activiteitenbesluit valt. Dat is te verklaren. Van de terrassen die onder het Activiteitenbesluit vallen, is het aannemelijk dat ze het gehele jaar in functie (kunnen) zijn. Ze zijn immers verwarmd en/of overdekt. De niet-overdekte en onverwarmde terrassen zijn seizoensgebonden. De mate van hinder van onverwarmde en onoverdekte terrassen is daarmee kleiner.

Alle normen zijn in de volgende tabel op een rij gezet, zowel die van het Activiteitenbesluit (blauw) als die op basis van dit afwegingskader (groen).

Tabel 4 Overzicht normen voor terrassen

	Overdekt/verwarmd terras (Activiteitenbesluit)	Cumulatie (Afwegingskader terrassen)
Dag (7-19 uur)	50 dB(A)	< 60 dB(A)
Avond (19-23 uur)	45 dB(A)	< 55 dB(A)
Nacht (23-7 uur)	40 dB(A)	< 50 dB(A)

Rekenmodel

Voor de benadering van de geluidsbelasting van één of meerdere terrassen op een gevel van een woning is een rekenmodel ontwikkeld. De achtergrondinformatie van het rekenmodel wordt uiteengezet in de memo in de bijlage. Benadrukt wordt dat het model de situatie worst case benadert. Het rekenmodel is bovendien niet zo ingericht dat de uitkomst als een wetenschappelijke werkelijkheid moet worden gezien.

Het rekenmodel geeft de worst case situatie weer omdat:

- rekening is gehouden met een kroegfunctie (1/2 van bezoekers spreekt tegelijkertijd)
- er geen rekening is gehouden met demping van omgevingsfactoren, zoals de mensen zelf en gebouwen (als-of het geluid over water draagt)
- er wordt uitgegaan van een puntbron. Dat betekent dat als het ware de geluidsbelasting van het hele terras afkomstig is van het dichtstbij gelegen punt. Er wordt geen rekening gehouden met spreiding van het terras.

Maatwerk

Voldoet een bepaalde situatie op basis van het rekenmodel niet aan de normen, dan moet de ondernemer onderzoeken of het terras kan worden verkleind of worden verplaatst om te voldoen aan de normen. Leidt dat tot overwegende bezwaren bij de ondernemer, dan staat het de ondernemer vrij om met een specifiek akoestisch onderzoek aan te tonen dat de geluidsbelasting

behorende bij het gewenste terras aanvaardbaar is. De gemeente toetst die motivering bij de aanvraag om omgevingsvergunning.

Geluidluwe gevel

Er zijn situaties denkbaar waarbij sprake is van geluidbelasting van terrassen op meerdere gevels van één woning. Het is onwenselijk dat alle buitengevels van één woning door terrassen belast zijn met meer dan 50 dB(A) aan geluidhinder van terrassen. Ter afweging van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat wordt daarom een extra criterium geïntroduceerd. Elke woning moet te allen tijde minimaal één geluidluwe gevel houden voor zover het geluid van terrassen betreft. Een gevel is geluidluw als de geluidbelasting van terrassen niet hoger is dan 50 dB(A).

Bijlage 3 Wet en regelgeving en bestaande kaders

Drank- en Horecawet

De Drank- en Horecawet ordent de distributie van alcoholhoudende drank. Kern van de wet is dat alcoholgebruik kan leiden tot gezondheidsschade, overlast, ongevallen en onzedelijkheid. De Drank- en Horecawet stelt voor het verkrijgen van een vergunning enkele eisen aan de bedrijfsvoering en de leidinggevende(n). Ook de inrichting zelf moet aan enkele basiseisen voldoen o.a. op bouwkundig gebied. Tot slot geldt er een leeftijdsgrens om het alcoholgebruik onder jongeren te helpen voorkomen. Voor commerciële horeca-inrichtingen is de Drank- en Horecawet van toepassing en voor de paracommerciële instellingen (zoals sportkantines) eveneens de Drank- en Horecawet en daarnaast de Drank en Horecaverordening.

Activiteitenbesluit

Het Activiteitenbesluit (Wet milieubeheer) stelt regels voor bedrijven en ondernemingen waardoor het veroorzaken van hinder voor omwonenden (waaronder geluidshinder) wordt beperkt. In sommige situaties is het Activiteitenbesluit van toepassing op het geluid dat wordt veroorzaakt door het exploiteren van een terras. Terrassen zijn op basis van het Activiteitenbesluit (Wet milieubeheer) te onderscheiden in twee categorieën:

- a) verwarmde en/of overdekte terrassen of
- b) onverwarmde en onoverdekte terrassen die niet zijn gelegen op of aan een binnenterrein

Op het moment dat er sprake is van een overdekt of een verwarmd terras, dan valt het stemgeluid van personen op dit terras onder de werking van het Activiteitenbesluit. Het stemgeluid van personen op een onoverdekt én onverwarmd terras is niet geregeld in het Activiteitenbesluit.

Stemgeluid van personen op een terras dat omsloten is door bebouwing, zoals bij een terras op een binnenterrein, ongeacht of dit onoverdekt en/of onverwarmd is, valt ook binnen de geluidsnormen van het Activiteitenbesluit.

In de Toelichting van het Activiteitenbesluit (Wet Milieubeheer) wordt daarover het volgende geschreven:

Het betrekken van stemgeluid van bezoekers in de beoordeling van de geluidsnormen is problematisch. Geluid afkomstig van terrassen wordt niet of nauwelijks afgeschermd en kan direct omliggende gevels belasten. Rigide toepassing van de geluidsnormen zou het in veel gevallen onmogelijk maken een terras in gebruik te hebben. De uitsluiting van stemgeluid afkomstig van een buitenterrein geldt feitelijk uitsluitend voor situaties waarbij het buitenterrein aan de straat of een andere openbare ruimte is gelegen. In deze gevallen mag worden aangenomen dat het van bijvoorbeeld het terras afkomstige geluid opgaat in het omgevingsgeluid. Echter indien een buitenterrein omsloten is door bebouwing zal het omgevingsgeluid doorgaans veel lager zijn. Stemgeluid van het terras zal dan eerder leiden tot overlast.

[...]

Met onoverdekt terrein wordt bedoeld een voor publiek toegankelijk onbebouwd deel van de inrichting, dus een buitenterrein zoals een tuin of een terras. Met een overdekking wordt een vaste overdekking bedoeld en niet een zonnescherf of luifel. Verwarmde of overdekte terrassen noden tot een gebruik in alle jaargetijden en moeten overeenkomstig artikel 2.17 worden beoordeeld.

Een overdekking als bedoeld in het Activiteitenbesluit is een bouwkundige overdekking (zoals een overkapping op basis van bouw/bestemmingsplanregels) die ook geluiddempende werking heeft. Een parasol of een doek valt daar niet onder omdat dat geen geluid dempt. Een terras dat voor

een zeer minimaal deel onder een luifel ligt, telt niet als 'overdekt terras' in de zin van het Activiteitenbesluit.

In het Activiteitenbesluit zijn geluidsnormen vastgelegd voor de verwarmde en/of overdekte terrassen of terrassen op een binnenterrein van een horecagelegenheid ten opzichte van de dichtst bij gelegen woning.

Er zijn geen normen vastgelegd voor onverwarmde en onoverdekte terrassen, bijvoorbeeld die in of grenzend aan het openbaar gebied liggen. En er is ook niets geregeld over de cumulatie van geluid als er meer terrassen in de omgeving zijn gelegen.

De ondernemer is zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de normen van het Activiteitenbesluit. Als er klachten zijn, onderzoekt de DCMR of de ondernemer aan de normen voldoet.

APV en Exploitatievergunning

Momenteel zijn terrassen onder andere via de Algemene Plaatselijke Verordening geregeld (art 2:10 APV). Het uitgangspunt is dat openbaar gebied niet mag worden gebruikt voor niet-publieke functies. Het college van burgemeester en wethouders heeft in het belang van de openbare orde en ter bescherming van de woon- en leefomgeving nadere regels gesteld ten aanzien van terrassen. Als daaraan wordt voldaan, kan men zonder vergunning op basis van de APV (art 2:10) een terras uitbaten.

Wel is er een exploitatievergunning voor de gehele horecagelegenheid inclusief terras nodig op grond van de APV (art 2:28) en meestal een vergunning in het kader van de Drank en Horecawet. In de 'Nadere regels terrassen 2012' staan bepalingen ten behoeve van veiligheid en de toegankelijkheid van de openbare ruimte.

Bestemmingsplan & omgevingsvergunning

In de geldende bestemmingsplannen 'Centrum Bergschenhoek' (2012), 'Centrum Bleiswijk' (2012), en 'Centrum Berkel en Rodenrijs' (2013) is horeca met bijbehorende terrassen (al dan niet overkapt) toegestaan binnen een deel van de centrumgebieden. Deze zones zijn op de verbeelding aangegeven met de aanduiding terras. Als een ondernemer een terras wil exploiteren dat buiten deze zones valt of niet voldoet aan de gestelde regels, dan moet de gemeente overwegen of afgeweken kan worden van het bestemmingsplan. Bij die beoordeling worden de nadere regels terrassen en de beleidsnota 'Horeca in Lansingerland' betrokken.

Nadere regels terrassen 2012 (T11.09221)

Nadat de terrassenvergunning op basis van de APV, vanwege de deregulering, is afgeschaft ontstond er behoefte aan nadere regels om terrassen (als onderdeel van de exploitatievergunning) aan te kunnen toetsen. In de nadere regels zijn regels opgenomen ten behoeve van de volgende onderwerpen:

- de locatie en afmetingen van een terras,
- veiligheid, hinder en overlast
- aansprakelijkheid.

Terrassen, uitzonderingen daargelaten, zijn alleen voor de eigen gevel toegestaan. Zogenaamde eilandterrassen zijn niet mogelijk.

De diepte wordt beperkt door de feitelijke situatie van de openbare ruimte ter plaatse of (als de openbare ruimte geen beperkingen geeft) maximaal 6 meter.

Aan de terrassen worden verder eisen verbonden op het gebied van een vrije doorgang.

Er zijn ook regels opgenomen over het dagelijks opruimen van het terrasmeubilair.

Terrassen zijn tussen 9.00 uur tot en met 22.00 uur toegestaan. Daarna moet het terrasmeubilair opgeruimd worden. Deze regels zijn opgenomen in verband met het beperken van eventuele overlast. Het terrasmeubilair moeten makkelijk verplaatsbaar zijn en mogen niet verankerd zijn in de grond.

In verband met veiligheid zijn regels opgenomen ten aanzien van doorgangen, het materiaal van de parasols, terrasmeubilair en overige elementen.

Beleidsnota 'Horeca in Lansingerland, Ruimtelijk economische visie' (T12.12843)

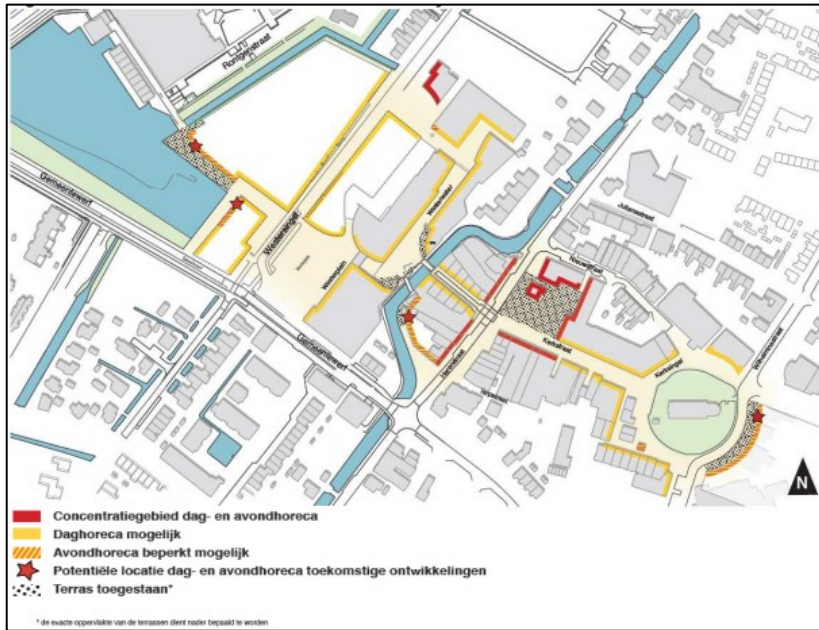
In de beleidsnota 'Horeca in Lansingerland' zijn ten aanzien van de locaties voor horeca uitgangspunten opgenomen. De hoofdgedachte is dat de horeca geconcentreerd wordt in zones waar meerdere horecagelegenheden en terrassen samen kunnen komen. In de beleidsnota 'Horeca in Lansingerland' zijn de horecagebieden en de gebieden waar (eiland)terrassen zijn toegestaan aangegeven.

Er wordt van uitgegaan dat enige overlast (verkeersdrukke, geluid) altijd aanwezig zal zijn in de horecaconcentratiegebieden. Dit is echter te beschouwen als de normale maatschappelijke gevolgen die horen bij centrumvoorzieningen.

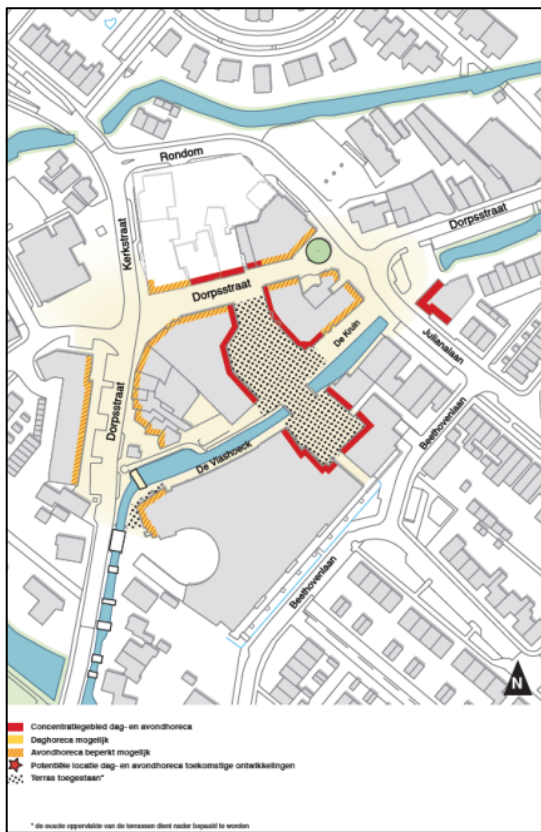
Voor terrassen zijn in de nota 'Horeca in Lansingerland' de volgende uitgangspunten opgenomen:

- open terras cultuur
- looplijnen staan centraal
- terras is te gast in openbaar gebied
- terrassen zijn ondersteunend
- veiligheid staat voorop.

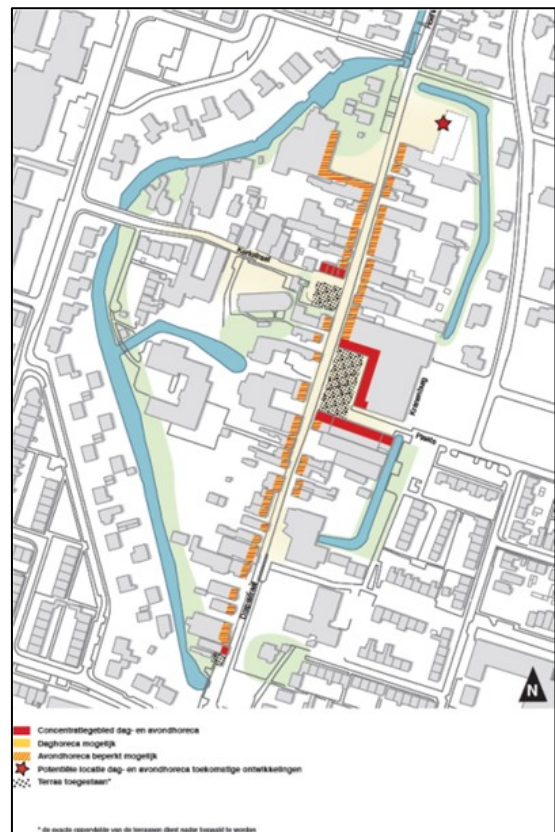
De uitstraling van de terrassen vormt een belangrijke uitnodiging om plaats te nemen en bepaalt mede het beeld in de openbare ruimte. Terrassen zijn veelal in de openbare ruimte gesitueerd en maken onderdeel uit van het publieke leven. Het is dus van belang dat de terrassen onderdeel blijven van de openbare ruimte. Transparantie, waardoor een terras zowel fysiek als visueel onderdeel is van de openbare ruimte, is dus noodzakelijk. De kwaliteit van het terrasmeubilair, van terrasstoeltjes, terrasafscherming tot aan de parasols dient daarom zo hoog mogelijk te zijn en passend bij de omgeving. Kwalitatief hoogwaardige natuurlijke of natuurlijk ogende materialen zijn daarom noodzakelijk. Parasols zijn naast de terrastafels en -stoelen de meest in zicht komende elementen. Voor beide geldt dat de eenheid van het terras zichtbaar dient te zijn. Daarnaast dienen de parasols terughoudend in kleurstelling en vorm te zijn. Ook dienen ze individueel geplaatst te zijn om te voorkomen dat het een complete gesloten overkapping wordt. Terrasverwarming is mogelijk mits passend binnen geldende wet- en regelgeving. We gaan er van uit dat horecaondernemers zich bewust zijn van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en inzetten op het gebruik van duurzaam materiaal. In de horecaconcentratiegebieden zijn winterterrassen mogelijk.

Horeca in Berkel en Rodenrijs.

Horeca in Bergschenhoek.

Horeca in Bleiswijk.